

Царство Царство: Тварини

Тип Тип: Хордові

Клас Клас: Птахи

Ряд: **Сово** подібні

Совоподібні — ряд птахів, до якого відносяться нічні хижі птахи. Вони мають великі очі, у більшості — біноккулярний зір. У них також добре розвинений слух. Як і в інших хижих, у сов гачкоподібно загнутий дзьоб та гострі кігті на ногах. Це нагніздні птахи. Пір'я у сов дуже м'яке, тому літають вони безшумно. Ряд нараховує біля 200 сучасних видів, поширених на всіх континентах, за винятком Антарктиди та деяких ізольованих островів. В Україні живе близько 13 видів совоподібних.

Найпоширеніші —

- Сова сіра- птах родини Совові. Довжина 41 — 66 см, вага — 450 — 1 200 г. Корисний птах (знищує мишовидних гризунів). В Україні звичайний осілий птах Полісся, Лісостепу, Криму, й Карпат. У степовій зоні — рідкісний.

Сова болотяна-вид птахів
роду Вухаті сови,
родини Совові,
ряду Совоподібні. В
Україні осілий, кочовий
птах. Занесена до Червоної
книги України(2009).

Сова вухата-вид птахів
роду Вухаті сови,
родини Совові,
ряду Совоподібні.

**Сич хатній —
птах
родини совові. В
Україні звичайний
осілий птах усіх
зон.**

Зовнішній вигляд

- Органи чуття сови заслуговують особливої уваги. Очі надзвичайно великі і настільки опуклі, що утворюють півкулі; краї рогової оболонки ока незвичайно подовжені. Зовнішній отвір вуха буває оточений складкою шкіри, яка може бути підведеною і опущеною; внаслідок цього утворюється широка вушна раковина.

В порівнянні з денними хижаками сови загалом птахи не великі, а швидше середні. Самці у сов, як правило, легші. Особливо це помітно серед совових. Так, самці сови сірої рідко важать більше 500 грамів, тоді як самки часто досягають 650—700 грамів. Середня вага самців сови бородатої— 750 грамів, самок —1150. Примітно, що розміри дорослих сов стабільніші, ніж їхня вага. Остання в несприятливі періоди життя може різко знижуватися. Птахи, що втратили навіть до сорока відсотків ваги, як показали спостереження Нілса Хеглунга і Еріка Лансгрена за бородатими совами в Швеції, при нормалізації умов існування швидко її відновлюють. Схожі дані є і для інших видів

сов.

Поведінка

- Велика частина сов починає своє полювання тільки в сутінки; проте вони і вдень досить діяльні і навіть в самий полудень відправляються за здобиччю. Очі їх зовсім не так чутливі до денного світла, як це може здаватися на перший погляд.

У розвитку розумових здібностей сови багато в чому поступаються більшій частині денних птахів; за рідкісними виключеннями, їх не можна зарахувати до розумних птахів. Вони полохливі, але необережні, насилу відрізняють справжню небезпеку від уявної і ніколи не навчаються нічому, що вимагає деякої розумової напруги. З іншими птахами свого виду вони живуть в мирі, але тільки до тих пір, поки не вступають у дію інші чинники, наприклад голод; тоді вони здатні абсолютно спокійно з'їсти особину свого виду.

Сови вдень сидять нерухомо і підпускають до себе близько не тому що погано бачать. Просто вони бояться повернути увагу інших птахів. Варто сови перелетіти або хоча б поворушитися, як її тут же помічають дрібні птахи і піднімають переполох. В Канаді навіть існують спеціальні методи вилову комахоїдних птахів, засновані на тому, що підманюють їх за допомогою підсадної совки. Переполох же дрібних птахів може зробити сову предметом уваги крупніших і, поза сумнівом, небезпечних хижаків.

У цілому совам мало хто небезпечний. Дрібні їхні види поселяються в дуплах або норах і достатньо добре захищені, а великі самі здатні постояти за себе. Навіть така порівняно невелика сова, як болотяна, — вельми сміливий і войовничий птах. Не тільки в період гніздування, але і восени можна спостерігати, як вона атакує і ганяє навіть крупних птахів, наприклад сіру чаплю або очеретяного луня.

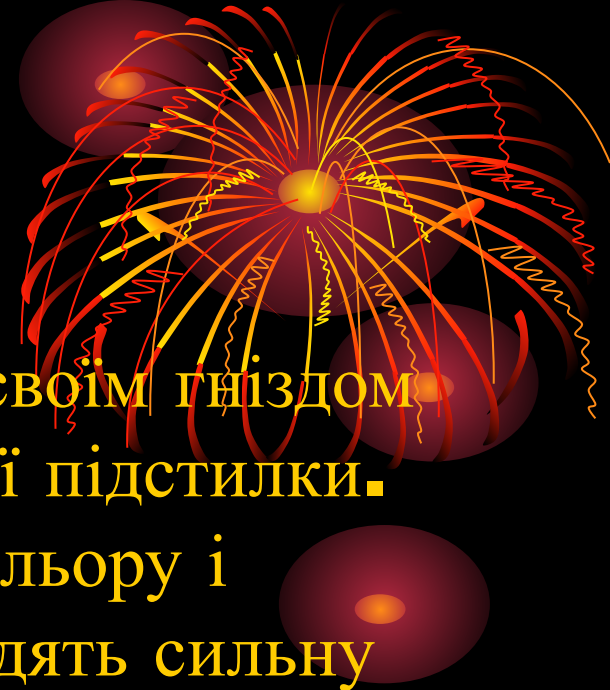
Вокалізація

- Голос сов досить гучний, але рідко приємний. Сердите ляскання дзьобом або хрипке пирхання є звичайним виразом їх душевного стану; справжній же голос їх вдається чути тільки вночі або в хвилини крайньої небезпеки.

Розмноження

- Звичайно сова мало трудиться над своїм гніздом і часто кладе яйця прямо без жодної підстилки. Яйця їх, в числі **2 — 10**, білого кольору і кулястої форми. Всі види сов знаходять сильну любов до свого потомства, захищаючи його від ворогів з незвичайною мужністю.

Харчування

- Для більшості сов характерна сутінкова і нічна активність. Зголодніла за день сова починає полювати звичайно зразу ж після заходу сонця. Біля півночі настає спад інтенсивності полювання або воно навіть припиняється, але перед світанком спостерігається новий пік діяльності. Помічено, що в темні, хмарні ночі сови менш активні, ніж в місячні. Спостереження за життям сов показали, що максимальна активність цих птахів також приурочена до сутінків, хоча вони тут дуже нетривалі. Таким чином, абсолютно очевидно, що оптимальні умови для полювання сови знаходять в сутінках, а не вночі. В похмуру погоду сови з вечора вилітають на полювання раніше, ніж в безхмарну.
-

Вороги

Сови мають багато ворогів. Денні птахи ненавидять їх і прагнуть помститися цим хижакам за ті напади, які робляться ними вночі, під час сну. Весь ліс приходить в хвилювання, як тільки де-небудь буде помічена присутність сови; один птах попереджає іншого, і бідній сові доводиться погано, оскільки сильні денні птахи з люттю нападають на неї. Людина також в більшості випадків примикає до її ворогів, і рідко трапляється, щоб хто-небудь надав їй заступництво. Але, лісовод і сільський господар поступлять вельми розсудливо, якщо стануть на сторону сов і оберігатимуть їх від ворогів.

У природі сови частіше за все гинуть, мабуть, від своїх колег за ремеслом — денних хижих птахів, найкрупніші з яких небезпечні в першу чергу для видів, що мешкають у відкритому ландшафті. На болотяну сову успішно полює беркут, іноді й інші орли.

Тривалість життя

- Максимальна тривалість життя в природі, за даними кільцювання, зафіксована у сипухи. Одна з них прожила на волі майже 18 років. П'ятнадцять з половиною років жив в природі сич хатній. Вказаними термінами далеко не вичерпуються життєві можливості сов. В багатьох зоопарках світу пугачі доживали до сорока і навіть п'ятдесяти років.

-
- 1** — вухата сова;
2 — очкова сова;
3 — домаший сич;
4 — сплюшка;
5 — сипуха;
6 — неясить;
7 — яструбина сова;
8 — болотяна сова;
9 — біла сова;
10 — пугач;
11 — бородата неясить.